

රෝස මල වගාව

කේ. ඒ. බේසි ඇලාක්සන්ඩර් විසින්

අප රටේ වැවෙන විවිධ මල් අතරින්, රෝස මලට ලැබෙන්නේ ප්‍රමුඛ ස්ථානයකි. මල් ලෝකයේ අග රැජින ලෙසින් ප්‍රකට රෝස වඩා ගන්නා අන්දම ගැන මෙම ලිපියෙන් සාකච්ඡා කරමු.

මනහර වර්ණයන්ගෙන් සහ සුවදින් යුත් රෝස ලංකාවේ අඩි 3000 ට ඉහළ ප්‍රදේශවල සාර්ථක ලෙස වගා කළ හැක. පහත් බිම්වල රෝස වැවීම එතරම් පහසු නොවන නමුදු මනා ලෙස සාත්තු කොට වගා කරණ කල්හි මනා ප්‍රතිඵල ලැබිය හැක. පහත් බිම්වල වගා කරන විට පිප්ප තුල වගා කිරීම වඩා යෝග්‍යය. රෝස වගාව සඳහා තෝරා ගත යුත්තේ තද වර්ෂාවෙන් සහ සුළඟින් හානි නොපැමිණෙන විවෘත ස්ථානයන්ය.

පස :—නොයෙක් ආකාර පස්වල රෝස වගාකළ හැකි අතර, ඒ සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය මනා ජල වහනයක් සිදුවන බර ලෝම් පසය. පී. එච්. අගය 6—7 අතර වන උදාසීන පසක් යෝග්‍ය වන අතර කාබනික අලු ආදිය යොදා එහි ව්‍යුහය දියුණු කරගත යුතුයි.

පස් සකස් කිරීම :—ලබා ගත හැකි බිම් ප්‍රමාණය අනුව පාත්ති සඳහා වෙන් කර ගත යුතුයි. ඉඩකඩ ඇති නම් දිගින් කොපමණ වැඩි වුවද කම් නැත. එහෙත් වගාවට සාත්තු කිරීම ආදිය අපහසුවක් නොමැතිව කිරීමට පාත්ති අඩි 4 කට වඩා පළල් නොවිය යුතුය. එයින්ද අඩි තුනක් වඩා ප්‍රශස්ථ ලෙස සැලකේ. තෝරාගත් පස ඉතා ගැඹුරට අගල් වෙන් කොට වටේට හොදින් පළල සහ ගැඹුර ඇති කානු යොදා පොලවෙන් අගල් තුනක් පමණ මතුපිටට සිටින සේ පාත්ති සකස් කළ යුතුයි. පිළියෙල කරගත් පසට ගොම පොහොර යහමින් (හොදින් දිරා) මිශ්‍ර කළ යුතුයි. සෑම වර්ග යාර 6 ට ගොම පෝර බුසලක් වැටෙන ලෙසින් යෙදීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබන හැක. පාත්ති පිළියෙල කර සති 2 ක් පමණ ගතවන තෙක් ඒවායේ පැල සිටවීම නොකළ යුතුයි.

ප්‍රභේද :—රෝස අතර නොයෙක් ප්‍රබේදයන් ඇතත්, ලංකාවේ ඒවා ප්‍රබේද තත්ත්වයෙන් හැදින්වීම අඩුය. විවිධ වර්ණ අනුව ප්‍රබේද කිරීමය, අප රටෙහි සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ. රතු, කහ, රෝස සහ සුදු ආදී වර්ග වශයෙන් මේවා හඳුන්වනු ලැබේ.

ප්‍රචාරනය :—කැබලි මගින් සහ බද්ධ ක්‍රම මගින් ප්‍රචාරනය කරගනු ලැබේ. කැබලි වලින් ප්‍රචාරනය කරණ විට ඒ සඳහා යෝග්‍ය අඩ දළ දඬු කැබලිය. අඩ දළ දඬු වශයෙන් හඳුන්වන්නේ කොල පැහැති දඬු කැබලිලේ යටින් සිහින් රේඛා මෙන් රත් පැහැවී ඇති දඬුය. ප්‍රචාරණය සඳහා ලබා ගන්නා කැබලි අගල් 9 දිග සාමාන්‍යයෙන් ඇස් 6 ක් පමණ ඇති කැලි විය යුතුයි. කොම්පෝස්ට් කොල පෝර සියුම් වැලි සහ බර ලෝම පස් යොදා ඉතා සියුම් ලෙස සකසා ගත් මාධ්‍යයක මුල් ඇද්දවීම කළ යුතුයි. මේ අවධියේදී වර්ෂාවෙන් සහ අවිවෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ප්‍රවේශම් විය යුතුය. ප්‍රචාරණය නොහොත් පැල කිරීම සඳහා ගනු ලබන දඬුවල නොතමනය වියලී යාමට පෙර (ශෛල ක්‍රියාකාරීත්වය හීනවීමට පෙර) සිටවිය යුතුයි.

බද්ධ ක්‍රම මගින් ප්‍රචාරණය කර ගැනීමේදී බහුල වශයෙන් භාවිතා වන සහ සාපික ප්‍රතිඵල ලබා දෙන “ටී” බද්ධය යෙදීම සුදුසුය. මේ සඳහා උඩුකුරු “ටී” බද්ධය හෝ යටිකුරු “ටී” බද්ධය යෙදිය හැක.

පැල සිටුවීම :—පැල සිටුවීම සඳහා ඉතාමත් යෝග්‍ය කාලය වනුයේ මද වැසි සහිත කාලයයි. අහස වලාකුල් වලින් යුතු කාලගුණයක් පවත්නා විට අළුත් පැල ඉක්මනින් මුල් ඇද ගනී. පිළියෙල කරගත් පාත්ති වල පැල සිටුවන විට ඒ ඒ වර්ගය අනුව පැල අතර පරතරය වෙනස් විය යුතුයි. දෙමුහුන් රෝස් වර්ග අඩි 2 1/2 සිට අඩි 3 දක්වා පරතරය ඇතිව සිටුවීමද, දෙමුහුන් නොවූ තනි වර්ග සිටුවීමේදී මීට වඩා අඩු පරතරයක් ඇතිවද සිටුවීමෙන් වඩාත් ක්‍රමවත් වූ ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකිය. පාත්තියේ පැල ඉන්දුවීමට ප්‍රථම මුල් හොඳින් පරීක්ෂා කර බලා හානි පැමිණි මුල් ආදිය ඇතොත් ඒවා ඉවත් කර ගත යුතුය. පැල ඉන්දුවීමේදී, ප්‍රථමයෙන් මුල් ගමන් ගත් දිසාවටම සිටින ලෙස මුල් තැන්පත් කොට පැලය වටා පස් තද කළ යුතුයි. මෙහිදී විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණක් නම් පැලයේ මුල් පොහොර සමග ගැටීමට ඉඩ නොතැබීමය. වරකට ස්වල්පය බැගින් පැලය වටා පස් හොඳින් තද කර පස හා ජලය අතර සම්බන්ධයට ආධාර කළ යුතුය. අවසාන වශයෙන් පස් හොඳින් තද කළ පසු පැලය වටා මතුපිටින් සැහැල්ල ලෙස මදක් විසුරුවා හළ යුතුය.

පිප්ප වල හෝ සෝවිවි වල වැවීම :—කියතකින් දික් අතට මැදින් ඉරුගත් තෙල් පිප්ප ආදිය මේ සඳහා යෝග්‍ය වේ. පිප්පය ඉරා ගත් පසු එහි පතුලේ දිය බැස යාම සඳහා ඔබා සිදුරු කීපයක් සෑදිය යුතුය. ඉන් පසු පතුලට කුඩා ගඩොල් කැට තවටු වක් අතුරා ඒ මත දිරා කොළ තවටුවක් විසිරවිය යුතුය. ඒ මත සිහින් පස් තවටු වක් විසුරා වැලි, කොළ පොහොර, සහ අලුත් මිශ්‍රණය යෙදිය යුතුය. පසෙහි මතුපිට සිහින් වැලි සහ දිරා ඉන්ද්‍රියවත් ද්‍රව්‍ය (නියුමස්) තවටුවක් ඇතිරිය යුතුය. පාත්ති වලදී අනුගමනය කළ ක්‍රමයටම පැල සිටවිය යුතුය.

සාන්තුව :—පැලයට හානි කරණ වල් පැලෑටි ගැන විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතුය. වරින් වර පාත්තියෙහි පස් බුරුල් කිරීම හා වර්ෂාව හිඟ කාලයේදී දින කට දෙවරක් ජලය යෙදීම අමතක නොකොට කළ යුතුමය.

පොහොර :—රෝස් වර්ග සඳහා වඩාත් උචිත පොහොර දෙවර්ගය නම් කොල පොහොර සහ දිරා ගොම පොහොරය. එහෙත් මේවා විශාල වශයෙන් සොයා ගැනීමේදී ඇති වන අපහසුව නිසා බහුල වශයෙන් භාවිතා වන්නේ රසායනික පොහොර වර්ග යෙදීමය.

සාර්ථක රසායනික පොහොර මිශ්‍රණයක් :—

ලෝම් පස් කොටස්	4	} මේ ප්‍රමාණයෙන් බුසලකට සල්පෙට් අවුන්ස 3 1/2 ඇට කුඩු අවුන්ස 1 1/2 සුපර් පොස්පෙට් අවු. 1/2 අං සහ කුර කුඩු අවු. 1 1/2
ගොම පොහොර කොටස්	1	
කොල පොහොර කොටස්	2	
ගංගා වැලි කොටස්	1	
ගඩොල් කැබලි කොටස්	1/2	
අඟුරු කැබලි කොටස්	1/2	

ඉහත සඳහන් මිශ්‍රණයෙන් අවුන්ස 3 ක් පමණ පැල සිටුවා සති 5ක් පමණද මල් හට ගන්නා විටදී තවත් අවුන්ස 5 ක් පමණද යෙදීම ඉතා යෝග්‍යය. එහෙත් සුළු වශයෙන් රෝස් මල් වැවීමේදී මෙවන් විශේෂ පොහොරක් සාදා ගැනීම ආර්ථික වශයෙන් සතුටුදායක නොවන බැවින් වෙළඳ පොලින් රෝස් සඳහා විශේෂයෙන් පැකට් කර ඇති පොහොර වර්ග මිලදී ගැනීම වාසිදායකය.

කප්පාදුව :—වැල් රෝස වර්ග හැර අනිකුත් රෝස වර්ග අවුරුද්දක් වයස් වූ පසු කප්පාදු කළ යුතුය. මෙසේ කප්පාදු කිරීමේ පරමාර්ථ දෙකකි :

(1) මළ හා දිරාගිය දුර්වල අතු කැබලි ඉවත් කිරීම,

(2) අනවශ්‍ය අතු කෙරෙහි යොමු වන ශක්තිය අවශ්‍ය අතු වලට පමණක් යෙදීම

පත්‍රවත් කැමෙන් සහ සිරීමෙන් හෝ අත් කිසි ලෙසකින් හානි වී ඇති අතු සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කළ යුතුය. අනිකුත් අතු ඇස් (කටු) 5-10 අතර සිටින සේ ඉතිරි කොට කපා දැමිය යුතුය.

ගස අලංකාරයට තබා ගැනීමට සහ මල් හට ගැනීම අඩුවී ගිය විට පඳුරු මුදුන කප්පාදු කළ යුතුය. පැලයේ ආරම්භයේ සිටම ක්‍රමානුකූල කප්පාදුවක් ලබා දීමෙන් පඳුරු මුදුන අලංකාරයන් තබා ගත හැකිය. මේ සඳහා යෝග්‍ය වනුයේ අත් කප්පාදු වයි. ගසේ දඬු 3 ක් හෝ 4 ක් පමණ ඉතිරි කර අනෙකුත් සියළුම දඬු කපා දැමිය යුතුය. ගසේ ඉතිරි කරනු ලබන දඬුවක දිග ඇස් 5-6 අතර තිබීම වඩාත් උචිතය.

දෙවන අවුරුද්දේ පටන් පඳුරේ වර්ධන ශක්තිය අනුව කප්පාදුව වෙනස් කළ යුතුයි.

වැල් රෝස :—කප්පාදු නොකොට ස්වාභාවික ලෙස වැවෙනනට හැරීමෙන් මල් විශාල වශයෙන් හට ගනී. හිරි උයන් වැනි තැන් සඳහා වැල් රෝස තරම් මනහර වෙනත් මල් වර්ග තැත්තෝමය.

රෝස හා පලිඛෝධක :—කුහුඹියන්ගෙන් සහ වෙනත් කෘමීන්ගෙන් ඇතිවෙන රෝග මැඩලීම සඳහා 20% සැර ඇති ඩී ඩී. ටී. අවුත්ස 1 ක් වතුර ගැලාමී 5 ක් සමග මිශ්‍ර කර කොළ හොඳින් තෙත්වන ලෙස ඉසීම මැනවි.

කොළ මත ඇතිවන කලු පුල්ලි රෝගය නිවාරණය සඳහා “කැප්ටන්” හෝ වෙන යම් දීලීර නාශක මිශ්‍රණයක් දින 10 ට වරක් බැගින් යෙදීම යෝග්‍යවේ.

කුළුබඩු ආනයනය සඳහා වසරකට වැයවන මුදල රුපියල් විසි දෙලක්ෂයක් පමණ වේ.

මින් බොහොමයක් අප රටේ නිපදවිය හැකි බව ඔබ දන්නවාද ?